

אלול תשע"ט

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

ברית סיני מול ברית ערבות מואב

לפרשת ניצבים (על פי שיעור של פרופ יונתן גרוסמן)

1. שמות כ"ד, ז':
 "ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע"
 2. דברים כ"ח, ט"ט–כ"ט, ח':
 "אלה דברי הברית אשר צוה ה' את משה לכת את בני ישראל בארץ מואב מלבד הברית אשר כרת אתם בחרב: ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהם אתם ראיתם את כל אשר עשה ה' לעיניכם בארץ מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו: המסות הגדלות אשר ראו עיניך האתת והמפתים הגדלים ההם: ולא נתן ה' לכם לב לדעת ועיניכם לראות ואזניכם לשמע עד היום הזה: ואולך אתכם ארבעים שנה במדבר לא בלו שלמתיכם מעליכם ונעלף לא בלתה מעל רגלך: לחם לא אכלתם ויין ושכר לא שתייתם למען תדעו כי אני ה' אלקיכם: ותבאו אל המקום הזה ויצא סיחן מלך חשבון ועוג מלך הבשן לקראתנו למלחמה ונכס: ונקח את ארצם ונתנה לנחלה לראובני ולגדי ולחצי שבט המנשי: ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשכילו את כל אשר תעשו"
 3. שמות י"ט, ד':
 "אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על פני נשרים ואבא אתכם אלי"
 4. דברים כ"ט, ג':
 "ולא נתן ה' לכם לב לדעת ועיניכם לראות ואזניכם לשמע עד היום הזה"
 5. דברים כ"ט, ט"ז–ד':
 "אתם נצבים היום בלכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל: טפכם נשיכם וגרף אשר בקרב מחניף מחטב עציף עד שאב מימיד'
 6. דברים כ"ז, ט"ז–י':
 "וינדבר משה והכהנים הלויים אל כל ישראל לאמר הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם לה' אלקיך: ושמעת בקול ה' אלקיך ועשית את מצותו ואת חקיו אשר אנכי מצוה היום"
 7. דברים כ"ט א'–ב':
 "אתם נצבים היום בלכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל: טפכם נשיכם וגרף אשר בקרב מחניף מחטב עציף עד שאב מימיד"
 8. דברים כ"ט ט"ו–כ':
 "כי אתם ידעתם את אשר ישבנו בארץ מצרים ואת אשר עברנו בקרב הגוים אשר עברתם: ותראו את שקוציהם ואת גלליהם עץ ואבן כסף וזהב אשר עמקם: פן יש בכם איש או אשה או משפחה או שבט אשר לבבו פנה היום מעם ה' אלהינו ללכת לעבד את אלהי הגוים ההם פן יש בכם שרש פרה ראש ולענה: והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשררות לבי אלך למען ספות הרוה את הצמאה: לא יאבה ה' סלח לו כי אז יעשן אף ה' וקנאתו באיש ההוא ורבצה בו כל האלה הפתובה בספר הזה ומחה ה' את שמו מתחת השמים: והבדילו ה' לרעה מפל שבטי ישראל ככל אלות הברית הפתובה בספר התורה הזה"
 9. דברים כ"ט, י"ז–י"ח:
 "פן יש בכם שרש פרה ראש ולענה... והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשררות לבי אלך"
 10. דברים כ"ט כ"ח:
 "הנסתרת לה' אלקיכם ונהגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת"

1. שמות כ"ד, ז':
 "ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע"
 2. דברים כ"ח, ט"ט–כ"ט, ח':
 "אלה דברי הברית אשר צוה ה' את משה לכת את בני ישראל בארץ מואב מלבד הברית אשר כרת אתם בחרב: ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהם אתם ראיתם את כל אשר עשה ה' לעיניכם בארץ מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו: המסות הגדלות אשר ראו עיניך האתת והמפתים הגדלים ההם: ולא נתן ה' לכם לב לדעת ועיניכם לראות ואזניכם לשמע עד היום הזה: ואולך אתכם ארבעים שנה במדבר לא בלו שלמתיכם מעליכם ונעלף לא בלתה מעל רגלך: לחם לא אכלתם ויין ושכר לא שתייתם למען תדעו כי אני ה' אלקיכם: ותבאו אל המקום הזה ויצא סיחן מלך חשבון ועוג מלך הבשן לקראתנו למלחמה ונכס: ונקח את ארצם ונתנה לנחלה לראובני ולגדי ולחצי שבט המנשי: ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשכילו את כל אשר תעשו"
 3. שמות י"ט, ד':
 "אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על פני נשרים ואבא אתכם אלי"
 4. דברים כ"ט, ג':
 "ולא נתן ה' לכם לב לדעת ועיניכם לראות ואזניכם לשמע עד היום הזה"
 5. דברים כ"ט, ט"ז–ד':
 "אתם נצבים היום בלכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל: טפכם נשיכם וגרף אשר בקרב מחניף מחטב עציף עד שאב מימיד': לעברך בברית ה' אלקיך ובאלתו אשר ה' אלקיך כרת עמך היום: למען הקים אתך היום לו לעם והוא יהיה לך לא-לקים כאשר דבר לך וכאשר נשבע לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב: ולא אתכם לבדכם

11. דברים כ"ז י"ד-ט"ו:
 "וְעֵנוּ הַלְוִיִּם וְאָמְרוּ אֶל כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל קוֹל רָם: אָרוּר
 הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמִסֵּכָה..."
12. דברים כ"ט כ"א-כ"ז:
 "וְאָמַר הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר יָקוּמוּ מֵאַחֲרֵיכֶם
 וְהִנְכַּרְוּ אֲשֶׁר יָבֵא מֵאַרְצָה רְחוֹקָה וְרָאוּ אֶת מִכּוֹת הָאָרֶץ
 הַהוּא וְאֶת תַּחֲלָאֵיהָ אֲשֶׁר חָלָה ה' בָּהּ: גִּפְרִית וּמְלַח
 שֶׁרְפָה כָּל אַרְצָה לֹא תִזְרַע וְלֹא תִצְמַח וְלֹא יַעֲלֶה בָּהּ כָּל
 עֵשֶׂב כְּמֵהֶפְכַת סֹדֶם וְעַמֹּרָה אֲדָמָה וּצְבוֹיִם אֲשֶׁר הִפְךָ ה'
 בְּאִפּוֹ וּבְחַמְתּוֹ: וְאָמְרוּ כָּל הַגּוֹיִם עַל מֶה עָשָׂה ה' כִּכָּה
 לְאָרֶץ הַזֹּאת מֶה חָרִי הָאֵף הַגָּדוֹל הַזֶּה: וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר
 עָזְבוּ אֶת בְּרִית ה' אֶ-לֵקִי אַבְתֶּם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּם בְּהוֹצִיאוֹ
 אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיִּלְכוּ וַיַּעֲבְדוּ אֱ-לֹהִים אֲחֵרִים
 וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם אֱ-לֹהִים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּם וְלֹא חָלַק לָהֶם:
 וַיַּחַר אֵף ה' בְּאָרֶץ הַהוּא לְהַבִּיא עֲלֶיהָ אֶת כָּל הַקְּלָלָה
 הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַזֶּה: וַיִּתְּשֵׁם ה' מֵעַל אֲדָמָתָם בְּאֵף
 וּבְחַמָּה וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַיִּשְׁלַכְכֶם אֶל אֶרֶץ אַחֲרַת פְּנֵים הַזֶּה"
13. דברים כ"ח ס"ח:
 "וְהִשִּׁיבָךְ ה' מִצְרַיִם בְּאֲנִיּוֹת בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָךְ לֹא
 תִסְיֵף עוֹד לְרֵאתָהּ וְהִתְמַכְרְתֶם שָׁם לְאִיבִיד לַעֲבָדִים
 וְלִשְׁפָחוֹת וְאִין קָנָה"
14. ויקרא כ"ו, מ"ב:
 "וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֵף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֵף אֶת
 בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר"
15. דברים ל', א':
 "וְהָיָה כִּי יָבֹאוּ עֲלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבְּרָכָה
 וְהַקְּלָלָה"
16. דברים כ"ח, ב':
 "וַיָּבֹאוּ עֲלֶיךָ כָּל הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה"
17. דברים כ"ח ט"ו:
 "וַיָּבֹאוּ עֲלֶיךָ כָּל הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְהִשְׁיִיגוּךָ"
18. דברים כ"ח ס"ד:
 "וְהִפְיָצָה ה' בְּכָל הָעַמִּים מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד קְצֵה הָאָרֶץ"
19. דברים ל', ג':
 "וַיִּשָׁב וּקְבָצָה מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפְיָצָה ה' אֶ-לֵקִיד
 שָׁמָּה"
20. דברים ל' ד':
 "אִם יִהְיֶה נִדְחָךְ בְּקֵצֵה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יִקְבָּצֶךָ ה' אֶ-לֵקִיד
 וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ"
21. דברים ל' ז':
 "וְנָתַן ה' אֶ-לֵקִיד אֶת כָּל הָאֱלֹהִים הָאֵלֶּה עַל אִיבִיד וְעַל
 שְׁנָאִיד אֲשֶׁר רָדְפוּךָ"
22. דברים ל' ט':
 "כִּי יֵשׁוּב ה' לְשׁוּשׁ עֲלֶיךָ לְטוֹב כַּאֲשֶׁר שָׁשׂ עַל אַבְתִּיךָ"
23. דברים כ"ח, ס"ג:
 "וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׁשׂ ה' עֲלֵיכֶם לְהִיטִיב אֶתְכֶם וּלְהַרְבּוֹת
 אֶתְכֶם כֵּן יִשִּׁשׂ ה' עֲלֵיכֶם לְהַאֲבִיד אֶתְכֶם."